

Sygn. akt: XII C 186/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach XII Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca:	SSO Barbara Konińska
Protokolant:	stażysta Monika Dąbek

po rozpoznaniu w dniu 30 marca 2016 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa (...) Funduszu Inwestycyjnego (...) w W.

przeciwko E. P., S. P. (1), S. P. (2)

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda (...) Funduszu Inwestycyjnego (...) w W. solidarnie na rzecz pozwanych S. P. (1), E. P. i S. P. (2) kwotę 3.651 zł (trzy tysiące sześćset pięćdziesiąt jeden złotych) z tytułu zwrotu kosztów procesu.

	SSO Barbara Konińska	
--	----------------------	--

UZASADNIENIE

Powód (...) Fundusz Inwestycyjny (...) z siedzibą w W. pozwem z dnia 30 czerwca 2015r. wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym domagał się zasądzenia solidarnie od pozwanych S. P. (1), E. P. i S. P. (2) na swą rzecz kwoty 91.260,27 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 24 grudnia 2014r. od kwoty 67.250,37 zł do dnia zapłaty i zwrotu kosztów postępowania. Wskazał, iż dochodzone roszczenie stanowi wierzytelność wobec pozwanych wynikającą z umowy kredytu z dnia 15 października 2008r. nr (...) udzielonego przez Bank (...) we W.. Dodał, iż bank wierzytelność tę przelał w dniu 16 grudnia 2014r. na rzecz (...) (...) Funduszu Inwestycyjnego (...) we W. a następnie przeszła ona na powoda umową z dnia 23 grudnia 2014r.

Postanowieniem z dnia 13 sierpnia 2015r., sygn. VI Nc-e 1206137/15 Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie, wobec stwierdzenia braku podstaw do wydania nakazu zapłaty, przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Gliwicach.

Pozwani w odpowiedzi na pozew wnieśli o odrzucenie pozwu, ewentualnie o jego oddalenie i zasądzenie od powoda na ich rzecz kosztów procesu. Podnieśli zarzut przedawnienia roszczeń powoda, zarzut niedopuszczalności drogi sądowej

z uwagi na zapis umowy obligujący do poprzedzenia pozwu procedurą negocjacyjno-polubowną oraz zakwestionowali, by doszło do przelewu wierzytelności z umowy kredytu.

Postanowieniem z dnia 30 marca 2016r. Sąd oddalił zarzut niedopuszczalności drogi sądowej.

Sąd ustalił:

W dniu 15 października 2008r. Bank (...) SA we W. zawarł z pozwanymi E. P. i S. P. (1) umowę kredytu nr (...) na kwotę 200.000 zł, przy okresie dostępności kredytu do dnia 09 listopada 2008r. i ratach płatnych po 3.333,33 zł miesięcznie od 10 listopada 2008r. do 10 października 2013r. /umowa jak wyżej – k. 9-17 w aktach Sądu Rejonowego w Gliwicach sygn. II Co 1625/15/, za zgodą pozwanej S. P. (2) /oświadczenie z dnia 15 października 2008r. – k. 18 tychże akt/.

Splata kredytu co do kapitału do kwoty 66.666,80 zł miała mieć miejsce zgodnie z umową w dniu 10 lutego 2012r. Zgodnie z § 6.01.2 umowy w razie zagrożenia terminowej spłaty kredytu z powodu złego stanu majątkowego kredytobiorcy bank mógł wypowiedzieć umowę kredytową, z zachowaniem trzydziestodniowego okresu wypowiedzenia a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy z zachowaniem siedmiodniowego terminu wypowiedzenia oraz zażądać od kredytobiorcy po upływie okresu wypowiedzenia niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami należnymi bankowi za okres korzystania z kredytu.

/umowa z dnia 15 października 2008r. – k. 9-17 w aktach Sądu Rejonowego w Gliwicach sygn. II Co 1625/15/.

Pozwana S. P. (2) złożyła w dniu 15 października 2008r. deklarację poręczyciela wekslowego, jako zabezpieczenie zobowiązań wynikających z powyższej umowy i poddała się egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego, który bank mógł wystawić do kwoty 400.000 zł /oświadczenie jak wyżej – k. 21 akt Sądu Rejonowego w Gliwicach sygn.

II Co 1625/15/.

Wnioskiem nadanym dnia 14 marca 2013r. skierowanym do Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach Bank(...) SA we W. wniósł o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu z dnia 03 września 2012r. wystawionemu przeciwko pozwanym na kwotę 69.870,35 zł wraz z odsetkami z tytułu zadłużenia przeterminowanego /wniosek jak wyżej wraz z załącznikami – k. 2- 25 akt Sądu Rejonowego w Gliwicach sygn. II Co 1625/15/.

Postanowieniem z dnia 13 maja 2013r. sygn. I Co 1057/13 sprawa została przekazana Sądowi Rejonowemu w Gliwicach Wydział Gospodarczy według właściwości funkcjonalnej /postanowienie jak wyżej – k. 27 akt Sądu Rejonowego w Gliwicach sygn. II Co 1625/15/, gdzie wpłynęła w dniu 13 marca 2015r. /potwierdzenie wpływu – k. 57 tychże akt/.

W dniu 16 grudnia 2014r. Bank (...) SA we W. zawarł z (...) Funduszem Inwestycyjnym (...) we W. umowę przelewu wierzytelności opisanych w Załączniku nr 2 tej umowy /umowa jak wyżej wraz z wyciągiem załącznika i pełnomocnictwami – k. 49v.-68 akt/.

W dniu 23 grudnia 2014r. (...) Fundusz Inwestycyjny (...) we W. zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności opisanych w Załączniku nr 2 tej umowy /umowa jak wyżej wraz z wyciągiem załącznika i pełnomocnictwami – k. 69-92 akt/.

Bank (...) SA we W., a następnie (...)

(...) Fundusz Inwestycyjny (...) we W. wystosował do pozwanych pisma zawiadamiające ich o zbyciu wierzytelności i wezwał pozwanych do zapłaty zadłużenia wynikającego z umowy z dnia 15 października 2008r. nr (...) /pisma z dnia 02 stycznia 2015r. i 10 lutego 2015r. wraz z potwierdzeniem nadania – k. 102-116 akt/.

Postanowieniem z dnia 07 maja 2015r. sygn. II Co 1626/15 referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Gliwicach nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przeciwko pozwanym zgodnie z wnioskiem wierzyciela Banku (...) SA we W. /postanowienie jak wyżej – k. 60 akt Sądu Rejonowego w Gliwicach sygn. II Co 1625/15/. Na skutek skargi pozwanym od tego orzeczenia postanowieniem z dnia 07 stycznia 2016r. sygn. II Co 1626/15 Sąd Rejonowy w Gliwicach zmienił zaskarżone postanowienie, w ten sposób, że oddalił wniosek, wobec ustalenia zbycia wierzytelności przez bank przed nadaniem klauzuli wykonalności na rzecz innej osoby /postanowienie jak wyżej
– k. 99 tychże akt/

Sąd zważył, co następuje:

Powód wywodził swoje roszczenie z faktu nabycia w drodze przelewu (art. 509 k.c.) wierzytelności z tytułu umowy kredytowej zawartej przez pozwanym E. P.

i S. P. (1) z Bankiem (...) SA we W., powołując się na poręczenie cywilne (art. 876 § 1 k.c.) tego zobowiązania udzielone przez pozwaną S. P. (2). Podstawą roszczenia sformułowanego przez profesjonalnego pełnomocnika nie było zobowiązanie wekslowe pozwanym.

Skoro zaś powód powoływał się na istnienie wierzytelności przysługującej zbywcom wierzytelności wobec pozwanym, powinien był okoliczność tę dowieść zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu określonym art. 6 k.c. W myśl art. 6 k.c. ten, kto powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, obowiązany jest udowodnić fakty (okoliczności faktyczne) uzasadniające żądanie, ten zaś kto odmawia uczynienia zadość żądaniu, a więc neguje uprawnienie żądającego, obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje. Obowiązek ten wynika również z treści art. 232 k.p.c. Przy tym samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (por. wyrok SN z dnia 22.11.2001r., I PKN 660/00, Wokanda 2002/7-8/44).

Umowy przelewu wierzytelności przedstawione przez powoda nie są wystarczającymi dowodami zasadności żądania powoda. Przede wszystkim umowy te nie określają, jakie konkretnie wierzytelności były jej przedmiotem, ani by wśród nich znalazła się wierzytelność przysługująca bankowi wobec pozwanym. Sam zresztą powód przyznaje, iż prawa te zostały określone w załącznikach do umów przelewu.

Tymczasem jak wynika z wyciągu z załącznika nr 2 wykazu wierzytelności mających być przedmiotem przelewu pomiędzy Bankiem (...) SA we W. i (...) Funduszem Inwestycyjnym (...) we W. załącznik ten jest opatrzony parafami i pieczęciami notariusza /k. 55-56 akt/. Jednakże zarówno tychże paraf jak i pieczęci pozbawiona jest karta 10 z 24, która miałaby być częścią tego załącznika, a która ma wskazywać na przelew wierzytelności wobec pozwanym /k. 57 akt/. Co więcej powód, co prawda złożył kartę 24 z 24, która zdaje się miałaby być ostatnią z kart tego załącznika, lecz karta ta nie jest opatrzona również pieczęciami notariusza, ani podpisami wystawcy tego dokumentu, pozbawiona jest również jakichkolwiek paraf. Różnice pomiędzy poszczególnymi kartami owego załącznika, w sytuacji braku integralności fizycznej złożonych przez powoda kopii dokumentów, budzą wątpliwości co do tego, czy owe karty w istocie dotyczą załącznika nr 2 umowy przelewu z dnia 16 grudnia 2014r. Różnice te są tak znaczne, iż karta 10 z 24, która miałaby być zgodnie z twierdzeniami powoda częścią tego załącznika, może dotyczyć faktycznie jakiegokolwiek innej, dowolnej umowy.

Przede wszystkim jednak przedłożony wykaz wierzytelności do umowy z dnia 16 grudnia 2014r. nie nosi cech dokumentu, gdyż nie zawiera podpisu jego wystawców, którzy powinni być pod tym dokumentem podpisani. Podpis pod dokumentem jest jego cechą konstytuującą, co wynika z treści art. 245 k.p.c. i art. 253 k.p.c. Wyjątki, w których wystawca dokumentu jest zwolniony od obowiązku podpisania, lub od obowiązku złożenia podpisu własnoręcznego i zastąpienia go podpisem mechanicznym, bądź braku podpisu własnoręcznego są ściśle określone przepisami (np. art. 328 § 2 k.s.h., art. 921¹⁰ § 2 k.c. i inne). Istnienie przepisów szczególnych potwierdza a contrario, iż w każdym innym wypadku dokument, by był dokumentem musi być podpisany i to własnoręcznie - przez wystawcę (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia

29 kwietnia 2009r., sygn. II CSK 557/08). Przy tym podpis wystawcy powinien znaleźć się na końcu dokumentu zawierającego oświadczenie jego wystawcy.

Wobec tego załącznik do umowy przelewu z dnia 16 grudnia 2014r. nie jest dokumentem prywatnym jako, iż nie został podpisany przez jego wystawców. Nie dowodzi też on jako, iż jest pozbawiony podpisów osób mających składać oświadczenie woli, przelewu wierzytelności przysługującej bankowi przeciwko pozwanym.

Ponieważ pozwani zaprzeczyli prawdziwości umowy z dnia 16 grudnia 2014r. powód powinien wykazać tę okoliczność zgodnie z ciężarem dowodu określonym art. 253 zd. 2 k.p.c., podobnie jak i wykazać okoliczność, iż nabył w drodze kolejnych przelewów wierzytelność opisaną w pozwie (art. 6 k.c.).

Dowodem na to, iż wierzytelność opisana w pozwie przysługuje powodowi, nie jest też samo wezwanie do zapłaty i zawiadomienia o przelewie, które dowodzą jedynie faktu, iż wezwanie takie i zawiadomienia zostały sporządzone (art. 245 k.p.c.).

W efekcie przelew wierzytelności wobec pozwanych nie wynika z przedstawionych przez powoda dowodów a wyłącznie z twierdzeń o dokonany przelewie. Tym samym powód nie wykazał też, iż jest wierzycielem w stosunku do pozwanych.

Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach, które mają dążyć do wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, nie mogą być bierne i liczyć na skorzystanie w dalszym toku postępowania ze środka odwoławczego, w którym zarzucić mogłyby Sądowi niewyjaśnianie rzeczywistej treści stosunków faktycznych i prawnych.

W orzeczeniu z 12 grudnia 2000r. (V CKN 175/00, OSP 2001, nr 7-8, poz. 116) Sąd Najwyższy stwierdził, że działanie sądu z urzędu może prowadzić do naruszenia prawa do bezstronnego sądu i odpowiadającego mu obowiązku przestrzegania zasady równego traktowania stron (art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP).

Ponieważ powód nie wykazał zasadności dochodzonego roszczenia, Sąd oddalił powództwo jako bezzasadne w świetle art. 509 k.c. w zw. z art. 6 k.c.

Nadto należy zauważyć, iż nawet przy założeniu skutecznego przelewu dochodzonej wierzytelności na rzecz powoda powództwo podlegałoby oddaleniu, gdyż jego roszczenie uległo przedawnieniu.

Co do zasady wnioski o nadanie klauzuli wykonalności przerywa bieg terminu przedawnienia (uchwała SN z 16.01.2004r., III CZP 101/03, OSNC 2005, nr 4, poz. 58). Przy czym tak przerwane przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie klauzulowe nie zostanie zakończone (art. 124 § 2 k.c.). Postępowanie klauzulowe kończy się w rozumieniu art. 124 § 2 k.c., jak przyjmuje się to zgodnie z poglądami wyrażonymi w doktrynie i utrwalonymi w orzecznictwie, z chwilą wydania postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności. W przeciwnym razie wierzyciel, od którego zależy wszczęcie postępowania egzekucyjnego, mógłby dowolnie żonglować przedawnieniem, co należy uznać za niedopuszczalne.

Przy tym zgodnie z art. 123 § 1 pkt. 1 k.c. bieg przedawnienia może być przerwany jedynie poprzez czynność przed właściwymi organami zmierzającą **bezpośrednio** w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia.

W postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nie jest możliwe następstwo prawne na rzecz wierzyciela (nabywcy wierzytelności) stwierdzonej bankowym tytułem egzekucyjnym nie będącym bankiem (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2014r., sygn. II CSK 196/14). Zatem brak jest podstaw do twierdzenia, że w sytuacji zbycia wierzytelności przed nadaniem klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, przerwa biegu przedawnienia trwa do zakończenia postępowania klauzulowego z korzyścią dla cesjonariusza a więc podmiotu pozostającego poza tym postępowaniem, nie będącego zresztą w niniejszej sprawie bankiem.

Dalsze popieranie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, wyrażające się brakiem jego cofnięcia przez bank w sytuacji zbycia wierzytelności na rzecz podmiotu nie będącego bankiem, stanowi nadużycie uprzywilejowanej pozycji banku, czynność prawną sprzeczną z ustawą lub zmierzającą co najmniej do jego obejścia (art. 58 § 1 k.c.). Wyjątkowe uprawnienie polegające na możliwości uzyskania tytułu egzekucyjnego poza sądowym postępowaniem rozpoznawczym przysługujące bankom do dnia 26 listopada 2015r. (art. 2 w zw. z art. 13 ustawy z dnia 25 września 2015r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw – Dz.U.z 2015r., poz. 1854) nie może być z punktu widzenia zasad praworządności interpretowane rozszerzająco, z czym powinien się liczyć każdy cesjonariusz takiej wierzytelności. W efekcie zbycia wierzytelności przez bank w toku postępowania klauzulowego o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu na rzecz podmiotu nie będącego bankiem powinna skutkować, podobnie jak ma to miejsce przy cofnięciu pozwu, uchyleniem skutków jakie ustawa wiąże z jego wniesieniem. Czynność prawna zmierzająca w rozumieniu art. 123 § 1 k.c. bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia, nie może być przedsięwzięta przeciwko komukolwiek ani przez kogokolwiek. Przeciwnie, w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym powinny występować podmioty materialnie uprawnione lub zobowiązane. W przeciwnym razie czynność nie zmierza bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. W tej sytuacji, wobec utraty przymiotu bezpośrednio czynności przedsięwziętej przez bank, należy przyjąć upadek ze skutkiem ex tunc przerwy biegu przedawnienia spowodowanej wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu.

Umowa kredytowa została zawarta przez pozwanych E. P. i S. P. (1) 15 października 2008r. z okresem dostępności kredytu do dnia 09 listopada 2008r. Wtedy również zostało złożone oświadczenie poręczyciela. Powód zaś obciążony w tym zakresie ciężarem dowodu z art. 6 k.c. nie wykazał, by zobowiązanie pozwanych stało się wymagalne w późniejszym terminie niż 29 czerwca 2012r., skoro jeszcze przed upływem terminu do spłaty ostatniej raty został wystawiony bankowy tytuł egzekucyjny na należność główną obejmującą kapitał w kwocie 67.250,37 zł, a kredyt miał być zgodnie z umową spłacony do dnia 10 lutego 2012r. do wysokości kapitału w kwocie 66.666,80 zł (art. 120 § 1 k.c.). Zatem najpóźniej w dniu 11 lutego 2012r. zachodziły podstawy do wypowiedzenia umowy kredytowej, z zachowaniem trzydziestodniowego okresu wypowiedzenia a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy z zachowaniem siedmiodniowego terminu wypowiedzenia oraz zażądania od pozwanych po upływie okresu wypowiedzenia niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami należnymi bankowi za okres korzystania z kredytu. W efekcie roszczenie powoda zgłoszone pozwem wniesionym dnia 30 czerwca 2015r. uległo przedawnieniu przed wytoczeniem powództwa zgodnie z art. 118 k.c. jako roszczenie związane z działalnością gospodarczą wierzyciela uprawnionego z umowy kredytu – Banku (...) SA we W..

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd oddalił powództwo, orzekając o kosztach procesu stosownie do wyniku sporu na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednol. Dz.U. z 2013r., Nr 490) obciążając nimi w całości powoda.

Sędzia:

/SSO B. Konińska/